

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Історія педагогіки та освіти в Україні»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
 Спеціальність 015.37 Професійна педагогіка. «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»
 Освітня програма «Професійна освіта. (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»
 Рік навчання 1, семестр 2
 Форма навчання денна
 Кількість кредитів ЄКТС 4
 Мова викладання українська

Лектор курсу
 Контактна інформація лектора (e-mail)
 Сторінка курсу veLearn

д-р пед. наук, професор Васюк Оксана Вікторівна
050-469-16-72
vasiuk.oksana@gmail.com
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2722>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Історія педагогіки та освіти в Україні» – розкрити зв'язок між педагогічними ідеями теоретиків і практиків, спадкоємництво і новаторство в розробці й реалізації педагогічних ідей; надати теоретичні знання з основних парадигм, напрямків розвитку освіти в Україні, сформувані вміння застосовувати набуті знання у майбутній педагогічній діяльності, творчо підходити до вирішення будь-якої освітньої проблеми. Головна увага під час вивчення історії має приділятися проблемам, ідеям і внеску того чи іншого видатного педагога в теорію і практику навчання і виховання. При аналізі педагогічної проблеми у полі зору студента повинні бути соціально-історичні умови, які позначалися на світогляді й педагогічних поглядах того чи іншого вченого-педагога, зумовили його внесок у розробку теорії педагогічної науки.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Становлення виховання та освіти в Україні найдавніших часів до XV ст.	4/6	Знати понятійно-категоріальний апарат, завдання та методологію історії педагогіки; підходи щодо виникнення виховання; етапи становлення української народної педагогіки та виховання із найдавніших часів	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в	17 балів

		до IV ст.; зародження шкільництва; літературно- педагогічну спадщину періоду. Вміти усвідомлено працювати з першоджерелами («Слово про закон і благодать»; «Ізборник Святослава 1073 р.»; «Ізборник Святослава 1076 р.»; Мономах «Поучення»; «Бджола»); визначати основну ідею праці; аналізувати педагогічні проблеми.	elearn).	
Тема 2. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження та Козацької доби	4/6	Знати умови зародження і розвиток шкіл в Україні періоду; орієнтуватися в особливостях організації та діяльності братських шкіл та перших українських вищих шкіл; усвідомлювати козацьку систему виховання. Вміти усвідомлено працювати з першоджерелами (Статут Львівської братської школи; Статут Луцької греко-латино- слов'янської школи; Ю. Дрогобич «Прогностична оцінка 1483 року»; П. Русин «Елегія на честь Йоана Вислоцького»; Г. Смотрицький	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn).	18 балів

		<p>«Ключ царства небесного», «До народів руських»; І. Вишенський «Книжка; Клірик Острозький «До читача»; Стефан Зизаній «Казань»; М. Смотрицький «Граматики слов'янська»; Ф. Прокопович «Про риторичне мистецтво», «Духовний регламент»; С. Полоцький «Обід душевний», «Вечеря душевна»; Е. Славинецький «Громадянство звичаїв дитячих»; С. Яворський «Слізне з книгами прощання»); визначати основну ідею праці та внесок авторів у розвиток шкільництва та педагогіки; аналізувати педагогічні проблеми; встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p>		
<p>Тема 3. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки в Україні кінця XVIII – першій пол. XIX ст.</p>	4/6	<p>Знати розвиток українського шкільництва та національної освіти в означений період; розуміти сутність культурно-національних рухів в Україні у XIX ст.; просвітницьку</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної</p>	18 балів

		<p>діяльність і педагогічні ідеї видатних вчених, письменників і громадських діячів. Вміти усвідомлено працювати з першоджерелами (Г. Сковорода «Вдячний Єродій», «Убогий Жайворонок»; Т. Шевченко «Наймичка»; М. Костомаров «Дві руські народності»; П. Куліш «Листи з хутора»; М. Пирогов «Питання життя»; О. Духнович «Народная педагогія»); визначати основну ідею праці та внесок автора в розвиток шкільництва та педагогіки; аналізувати педагогічні проблеми; встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність.</p>	<p>роботи (зокрема в elearn).</p>	
<p>Тема 4. К.Ушинський – основоположник наукової педагогіки і реформи школи</p>	4/6	<p>Знати біографічні дані та творчий шлях К. Ушинського. Розуміти сутність людини як предмета виховання за К. Ушинським. Усвідомлювати ідею народності виховання,</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в</p>	17 балів

		<p>проблеми морального виховання в педагогічній спадщині К. Ушинського. Розуміти роль учителя у вихованні учнів, дидактичні погляди видатного педагога. Орієнтуватися у творчій спадщині К. Ушинського («Про користь педагогічної літератури», «Про народність у громадському вихованні», «Праця в її психічному і виховному значенні», «Рідне слово», «Людина як предмет виховання»), визначати основну ідею праці; аналізувати педагогічні проблеми, що піднімаються в роботі; творчо використовувати цінні педагогічні ідеї у практиці навчально-виховної роботи закладу професійної освіти.</p>	elearn).	
Модуль 2				
Тема 1. Школа і педагогіка України другої пол. XIX – поч. XX ст.	4/4	<p>Знати стан і середньої школи та вищої освіти в Україні другої пол. XIX – поч. XX ст. Вміти усвідомлено працювати з першоджерелами (М. Драгоманов «Два учителі»; Т. Лубенець «Про</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в</p>	23 бали

	<p>покарання в дитячому віці і шкільну дисципліну»; Б. Грінченко «Екзамен», «Листи з України Наддніпрянської»; Л. Українка «Волинські образки», «Лист до А. С. Макарової»; С. Русова «Дидактика», «Національна школа»; М. Грушевський «Історія України-Руси», «Освіта часів Київської Русі», «Острозька академія»; І. Огієнко «Історія українського друкарства»; І. Франко «Чого хоче Галицька Робітницька Громада»; «Наші народні школи і їх потреби», «Грицева шкільна наука»); визначати основну ідею праці та внесок автора в розвиток шкільництва та педагогіки; аналізувати педагогічні проблеми; встановлювати і пояснювати взаємозв'язок педагогічних явищ і фактів, усвідомлюючи сучасну педагогічну дійсність; творчо використовувати цінні педагогічні</p>	<p>elearn).</p>	
--	--	-----------------	--

		ідеї у практиці навчально-виховної роботи закладу професійної освіти.		
Тема 2. Школа і педагогіка України у радянський період (1920-80 рр.)	4/6	Знати характерні риси школи і системи виховання в означений період. Розуміти педагогічну діяльність і погляди П. Блонського, С. Шацького, Г. Ващенко та їхній вплив на розвиток української педагогіки. Усвідомлювати педагогічну систему А. Макаренка та В. Сухомлинського. Вміти творчо працювати з першоджерелами (Г. Ващенко «Виховання волі і характеру», «Гідність особиста і національна», «Завдання національного виховання української молоді», «Тіловиховання як засіб виховання волі і характеру», «Хвороби в галузі національної пам'яті», «Свобода людини як філософічно-педагогічна і політична проблема», «Бог і Батьківщина», «Проект системи освіти в самостійній Україні», «Загальні методи навчання»,	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn).	24 бали

		<p>«Виховний ідеал»; А. Макаренко «Деякі висновки з мого педагогічного досвіду», «Про батьківський авторитет», «Колектив і виховання особистості»; В. Сухомлинський «Сто порад учителеві», «Методика виховання шкільного колективу», «Батьківська педагогіка», «Народжується особистість», «Мудра влада педагога», «Вчити вчитися»); визначати основну ідею праці та внесок автора в розвиток шкільництва та педагогіки; аналізувати педагогічні проблеми; творчо використовувати цінні педагогічні ідеї у практиці навчально-виховної роботи закладу професійної освіти.</p>		
Тема 3. Розвиток освіти незалежної України	4/4	Знати сутність відродження національної школи; процеси розвитку освіти в умовах національного відродження. Усвідомлювати утвердження шляхів і засобів національного виховання дітей та	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи (зокрема в elearn).	23 бали

		<p>молоді. Вміти творчо працювати з першоджерелами (Указ ПУ «Про Основні напрями реформування вищої освіти в Україні»; Постанова КМУ «Про затвердження Положення про державний ВНЗ»; Національна доктрина розвитку освіти; Наказ МОН «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу»; «Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року»; Положення «Про дослідницький університет»; Закон України «Про вищу освіту», «Про освіту».</p> <p>Аналізувати педагогічні проблеми; творчо використовувати цінні педагогічні ідеї у практиці навчально-виховної роботи закладу професійної освіти.</p>		
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано